

**Nieznane stanowiska jarząbu nieszpulkowego
Sorbus chamaemespilus w Tatrzańskim Parku Narodowym**

Jarząb nieszpulkowy *Sorbus chamaemespilus* jest gatunkiem górskim. W Polsce występuje wyłącznie na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego, gdzie znany był dotąd z 12 stanowisk. Jego populację oszacowano jednak na zaledwie 30 krzewów (Baryła, Piękoś-Mirkowa 1993).

W latach 1993–1995, w trakcie badań nad rozmieszczeniem sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* w Tatrach Polskich, natrafiono na dwa nie opisywane stanowiska tego rzadkiego gatunku, umieszczonego w „Polskiej czerwonej księdze roślin”.

1. **Kominiarski Wierch**, na północny wschód od Przełęczy Iwaniackiej. Wysokość 1610 m n.p.m., ekspozycja SE. Rośnie tu pojedynczy krzew, wydłużony 8 płozących pędów długości do 1,5 m. Kwitnie i owocuje. Na początku czerwca 1996 r. obserwowano na nim 8 kwiatostanów.

2. **Dolina Olczyska**. Wysokość 1100 m n.p.m., ekspozycja W. Pomiedzy skałami północno-zachodniego krańca Suchego Wierchu a suchym korytem Potoku Olczyskiego, na trawiastym, stromym stoku rośnie krzew jarząbu o 5 pędach, z których tylko 2 przekraczają 1 m długości. Owocuje corocznie, począwszy od znalezienia w 1993 r. W 2. połowie czerwca 1996 r. stwierdzono na nim 14 owocostanów o 5–15 zielonych owocach.

Opisane powyżej okazy rosną na podłożu zasobnym w węglan wapnia, w sąsiedztwie stanowisk sosny zwyczajnej. Nie są to osobniki zbyt bujne, jednak nie zaobserwowano czynników zagrażających ich dalszej egzystencji.

Oba odszukane obecnie stanowiska znajdują się w stosunkowo dużym oddaleniu od podawanych w literaturze. Można się więc spodziewać odnalezienia kolejnych, pojedynczych krzewów jarząbu nieszpulkowego w innych, nieoczekiwanych miejscach na terenie Tatr.

Na marginesie należałoby wspomnieć o kilku egzemplarzach tego gatunku rosnących obok starego schroniska Blaszyńskich w Dolinie Chochołowskiej. Pochodzą one z owoców zebranych jesienią 1983 r. w Wielkich Koryciskach i wysianych tu przez ówczesnego leśniczego tamtejszego obwodu ochronnego mgra inż. Tomasza Mączkę, od którego pochodzi powyższa informacja.

Tomasz Zwijacz-Kozica

PIŚMIENNICTWO

Baryła J., Piękoś-Mirkowa H. 1993. *Sorbus chamaemespilus* (L.) Crantz – jarząb nieszpulkowy. W: *Polska czerwona księga roślin* (red. Zarzycki K., Kaźmierczakowa R.). Instytut Bot. im. W. Szafera, PAN, 97–98, Kraków.